

SZCZĘŚĆ
KRONIKA PARAFJALNA
 DWUTYGODNIK
 BOŻE!

Do Redakcji „Kroniki” skierowało Województwo Kieleckie następujące pismo:

WOJEWODA KIELECKI.

L. B. P. 1690/11.

W sprawie zaopatrzenia się
 ludności w węgiel na zimę

Kielce, dnia 23 maja 1929 r.

Do

Szanownej Redakcji „Kroniki Parafjalnej”

w Porąbce (pow. Będzin)

Na skutek zarządzenia Mi-
 nistra Spraw wewnętrznych
 proszę uprzejmie Szanowną
 Redakcję o zamieszczenie
 w swem poczytnym piśmie ar-
 tykułu w sprawie wcześniejsze-
 go zaopatrywania się ludności
 w węgiel na zimę, kierując się
 między innymi następnymi przes-
 łankami:

Doświadczenia ostatnich lat
 wykazały, że zaopatrywanie
 się ludności w węgiel jest nie-
 racjonalne. Większość bowiem
 zapotrzebowania na węgiel

zgłaszana jest pod koniec lata
 lub jesienią, kiedy tabor kole-
 jowy wyzyskiwany być musi
 do masowego przewozu no-
 wego zbioru jak ziemniaków,
 buraków, zboża itp.

Taki stan rzeczy powoduje
 zazwyczaj nadmierne zapotrze-
 bowanie na wagony, które
 władze kolejowe nie dysponują
 w wystarczającej ilości. W kon-
 sekwencji przyczynia się to u-
 jemnie do realizacji zamówień i
 do nierównomiernego rozłoże-
 nia pracy taboru przewozowe-

go. Nadto tabor ten w ciągu
 miesięcy jesiennych i zimo-
 wych musi być wykorzystany
 intensywniej do przewozu ar-
 tykułów eksportowych, głów-
 nie węgla.

Z przytoczonych powodów
 jest rzeczą nader wskazaną
 także w interesie ogólnym jak
 także w interesie poszczególnych
 obywateli, aby zaopatrywali
 się w węgiel na zimę możli-
 wie najwcześniej t. j. w okresie
 od maja do lipca włącznie.

WOJEWODA (podpis)

Do Redakcji „Kroniki” wpły-
 ła następująca korespon-
 dencja:

O Domu Ludowym na Niemcach słów kilkoro.

Niezbyt dawno odbyło się
 Ogólne zebranie członków
 Tow. „Domu Ludowego” na
 którym zarząd zdawał spra-
 wozdanie ze swej działalności.

Jakkolwiek T-wo „Dom Lu-
 dowy” nie ujawniało na zew-

nątrz większej działalności, to
 jednak spełnia swe zadanie
 zgodnie z celem i statutem mia-
 nowicie: w roku 1928 urządzi-
 ło 2 zabawy, które dały 280 zł.
 dochodu; za pieniądze te po-
 większono księgozbiór, który li-
 czy 800 tomów w tem 400 tom
 dzieł najnowszych wydań. U-
 rządzone wycieczkę do Czernej,
 gdzie uczestnicy spędzili chwile
 przyjemnie. Hołdując zasadzie
 ścisłej bezpartyjności, Dom
 Ludowy przyjmuje na człon-

ków T-wo ludzi bez względu
 na zapatrywanie polityczne,
 zwracając tylko uwagę na
 ogólne przyzwoite zachowanie
 się kandydata, Dom Ludowy
 założony został w 1912 r.

Członkami tego T-wo do
 wybuchu wojny byli robotnicy
 i w znacznej liczbie urzędnicy
 oraz inteligencja innych zawo-
 dów. Dziś członkami są prze-
 ważnie rzemieślnicy miejsco-
 wych zakładów i kilku pracow-
 ników biurowych, a szkoda —

Domy Ludowe na zachodzie Europy a więc tam, gdzie jest wyższa kultura są należycie oceniane i spełniają ważne zadania, a u nas, niestety, ludzie z pewnymi pretensjami do rozumienia rzeczy stronią od Domu Ludowego i całkiem niesłusznie się doń uprzedzają.

Jednak fakt istnienia tego T-wa przez 17 lat dowodzi, że bądźco bądź są jeszcze ludzie którzy doceniają wartość placówki kulturalno-oświatowej i dbają o to, żeby w Polsce ludzie podnosili się duchowo na wyższy szczebel bo to najlepiej zabezpiecza przyszłość kraju i i Ojczyzny naszej.

A więc każdy, kto pragnie większego rozwoju oświaty i większej kultury w Polsce — niech czarnie jako członek, popiera Tow. Oświatowe.

Samo narzekanie nie pomoże, trzeba się jać prac oświatowej, a ciemności pierzchną.

Obserwator.

Z żałobnej karty.

Wyrazy serdecznego współczucia składam właścicielowi drukarni „Nakładowej” gdzie drukujemy „kronikę” p. Wł. Glikowi z powodu bolesnej straty — jaką poniósł wraz ze śmiercią swego brata. ś. p. Bolesława. Ś. p. Bolesław pracował u nas na Kazimierzu w wydziale elektrycznym, zmarł d. 3 czerwca w 34 roku życia, osierocając żonę i czworo drobnych dzieci.

Wieczny odpoczynek racz mu dać. Panie!

Dnia 5 czerwca oddaliśmy ostatnią posługę ś. p. Stanisławowi — Piusowi Sadkowskiemu.

Przeżył 81 lat — a przepracował w Warsz. Tow. 53 lata. Ze ś. p. Stanisławem zszedł do mogiły człowiek, o którym można powiedzieć Słowy Pisma Świętego „Sprawiedliwy z wiary żyje”.

Głęboka wiara w Boga ożywała wszystkie uczynki ś. p. Stanisława. W Zagłębiu dość często daje się słyszeć takie powiedzenie:

Po co masz chodzić do Kościoła — co ci Kościół da?

Zepewne, że Kościół nie daje tego, co daje piekarnia, albo jatka, ale Kościół daje siłę do życia, do spełnienia swoich obowiązków (oprócz życia wiecznego.)

Kościół tylko potrafi wychować takich ludzi — jak zmarły ś. p. Stanisław. Zachwycaliśmy się wszyscy siwowłosym staruszkim — pełnym jednak życia, energii i tej pogody ducha, której tak brakuje ludziom Zagłębia.

Skąd te zalety? Może życie darzyło ś. p. Stanisława — stałe szczęściem i dla tego był taki swobodny, a miły. O nie: Życie kładło dosyć ciężkie krzyże na barki zmarłego, ale On umiał krzyż nosić — bo stałe przebywał w takiej szkole, gdzie uczą, jak nosić krzyże życiowe.

A uczą nie gołostownie, ale dają za przykład samego Boga — Człowieka.

Takiej nauki życiowej nie da żadna filozofja, daje tylko głęboka wiara — a nią to jest wiarą przepoił swoje życie ś. p. Stanisław Sadkowski.

Kochany „Dziadziuś” lub „Tatusz” — jak wielu nazywało ś. p. Zmarłego.

Było nam tak przyjemnie, a radośnie patrzeć na Jego ujmującą, miłą postać.

I już, niestety, go niema. Codziennie był na Mszy św.

Kto tylko poraz pierwszy zjawił się u nas w Kościele, każdy się pytał — „kto jest ten staruszek, co służył do Mszy św., taki sympatyczny, miły”. To o naszym „Dziadziusiu” była mowa.

Tak przyzwyczailiśmy się do ś. p. Stanisława — że dzisiaj w czasie nieszpór zdawało mi się, że wyjdzie z zakrystji jak zwykle, z tuwalnią na rękę, by usłużyć przy ołtarzu.

Niestety już nie wyjdzie — Odszedł do Pana Zastępów

na wieczny pokój — na wieczne śpiewanie Bogu „Święty, Święty, Święty.”

Odszedł, a jednak pozostał wśród nas — tak nam jakoś dziwnie utkwiał w pamięci.

Zacnego „Dziadziusia” nie zapomnimy!!

Cześć Jego pamięci!!

Dnia 29 kwietnia został pochowany ś. p. Karol Socha. A dozorca kop. Kazimierz.

Przeżył lat 58. Liczne rzeczy biorące udział w pogrzebie były najlepszym dowodem, że ś. p. Karol zaskarbił sobie ogólne poważanie.

Na eksportacji i na pogrzebie na drugi dzień byli obecni przedstawiciele władz kopalniowych z Kazimierza i z Juljusza.

Ś. p. Karol zostawił po sobie dobrą pamięć.

Niech w Bogu znajdzie odpoczynek wieczny!

Z okazji pogrzebu ś. p. Karola Sochy chcę zaznaczyć, że był to pierwszy pogrzeb z eksportacją na noc do Kościoła.

Pierwszy za 5 lat mego pobytu na Porąbce.

Niema widocznie zwyczaj zamawiania pogrzebów z eksportacją. A jednak ten zwyczaj jest piękny i życzyłby sobie, by ci, którzy zamawiają pogrzeb z domu i na cmentarz, prosili o eksportację na noc. Rodzinie zmarłego ś. p. Karola Sochy składam wyrazy współczucia.

Ogłoszenie

Podaje się do ogólnej wiadomości że na Porąbce w domu p. Jana Osipa można zamawiać krzyże i pomniki na groby.

Ceny przystępne.

Dwa poświęcenia w m. maju.

W maju poświęciłem sklep pp. Surmów w Kazimierzu i dom pp. Rajchmanów również w Kazimierzu.

Pp. Surmom życzę powodzenia w handlu, a pp. Rajchmanom błogosławieństwa Bożego w nowym, własnym domu.

A teraz, jak się to mówi, kiedy nam się pora zdarza—kilka słów chcę poświęcić p. Rajchmanowi jako chlebodawcy, który dał mi pracę kilku rodzinom.

Otóż chcę podkreślić z całą przyjemnością spostrzeżenia, które poczyniłem na kolendzie w ciągu kilku lat.

W rozmowie z pracownikiem p. Rajchmana zauważyłem ogólną życzliwość dla swego chlebodawcy.

Specjalnie o tem wspominam, bo wiem z doświadczenia, że w takich tylko komu trochę leci, że i lepiej zacznie się powodzić, to w większości wypadków służba, wobec której pracownicy zaczynają mu zazdrościć i zajmują niezbyt dobre stanowisko.

A jednak p. Rajchman zażyczył sobie ogólne uznanie.

Słyszając, pochlebne zdania o moim pracodawcy—starłem się dowiedzieć, co wpływa na kształtowanie się dobrej opinii.

I miałem takie odpowiedzi:
— Sumienny pan!

Wypląca rzetelnie, co nam się należy—

A w czasie ogólnej stagnacji mówili:

Robi co może, żeby nas utrzymać—ale widzimy, że i jemu ciężko!

Z całą przyjemnością słucham takich wynurzeń—i przyszła mi myśl, że nie tylko zarobek który może być większy lub mniejszy) ale głównie traktowanie

odpowiednie ludzi stwarza warunki do pokoju i życzliwości dla pracodawcy.

W dzisiejszych czasach powojennych—w czasach demokratycznych każdy człowiek ma wyrobione pojęcie o swojej godności ludzkiej—i chce, by tę godność w nim uszanowano.

Mam to przeświadczenie, że szanowanie w człowieku człowieka usunie powoli nienawiść klasową złagodzi w znacznym stopniu tak zwaną kwestję socjalną, p. Rajchmanowi życzę, by stosunek jego z pracownikami układał się i nadal po linii ogólnej życzliwości.

Są chwile ciężkie.

Paraf. A. Błautowi z Ostrów serdecznie współczuję. W ciągu kilku dni pochować młodą, bo zaledwie 32 lata liczącą żonę oraz dziecko—to naprawdę ciosy bardzo ciężkie — na siły człowieka.

Jednak trzeba wytrzymać.

Rodz. Błautów miała jak najlepszą opinię w parafji — a do jakiego stopnia p. Błaut był kochającym swą żonę mężem — przekonałem się o tem w czasie pogrzebu.

Takich małżonków, daj nam Boże, jaknajwięcej. Panie Błaut, niech pan nie upada na duchu. Proszę pamiętać, że Pan Bóg zasmuca, ale i pociesza

Życzę panu przetrwania tych ciężkich chwil i ukojenia swego bólu mężowskiego i ojcowskiego. Trzeba jednak więcej uwagi zwracać na siebie, pamiętając o tem, że ma pan troje drobnych dzieci, na które trzeba pracować jeszcze długie lata, by im dać odpowiednie wychowanie i środki do życia.

Ohyda!

W domu wdowy D. na Niemcach mieszka pewna starszka u swojej wyrodnej córki. Dnia 4 czerwca przed południem przyszła do mnie starowina, pokazując pokaleczone ręce i posiniaczoną twarz.

Okazało się, że to córka rodzona tak uczciła starszkę — matkę.

Starowina narzekała. Nie mówią inaczej do mnie jak tylko „Ty ropucho stara“.

A córka wciąż mi obiecuje, że mnie musi zamęczyć — bo już raz powinnam zd.... umrzeć.

Oto obchodzenie się dziecka z matką, która wykarmiła, wypiastrowała swoje dziecko, nie przeczuwając wcale, że nosi na rękach jadowitą zmię.

Co za ohyda! Co za potworne stosunki w niektórych rodzinach!!

Hallo! Hallo!

Ostrowy-Kamienice duże!

List od was otrzymałem.

Z waszemi bolączkami zwracajcie się do Rządcy domów—p. Kaufmana. Rozumiem was, że chcecie mieć rodziny w kamienicach, a nie rozpustę—z której się gorszą wasze dzieci.

Z tem wszystkiem śmiało wystąpcie do p. Rządcy, który nie omieszka sprawy przedstawić odpowiednim władzom.

Słusznie stawiacie rzecz w liście że pragniecie widzieć w domach fam.lijnych rodziny, a nie dzikie stadła.

Młodzież akademicka w naszej parafji.

W czasie świąt bawiła u nas młodzież wyższych zakładów naukowych.

Przyjemnie jest zapoznać się z ilością tej młodzieży by mieć pojęcie w jakim stopniu nasz teren dorzucać będzie w przyszłości do skarbnicy ogólnej wiedzy i kultury.

Kształcą się w wyższych zakładach:

- 1) pp. Brzechffa Jan — Poznań Wyż. Szkoła Handl.
- 2) „ „ Zygmunt — Belgja — Mechanika.
- 3) „ Dębska Anna — Kraków — Filozofja.
- 4) „ Rosnowska Jadwiga — Kraków Filozofja
- 5) „ Rejment Jerzy — Warszawa — Politechnika.
- 6) „ Radecki Andrzej — „ „ Wyż. Szk. Handl.
- 8) „ Ostrowski Zygmunt — Poznań — Leśnictwo,
- 8) „ Rajchman Jerzy — Kraków — Medycyna.
- 9) „ Kuropatwińska Janina — Warszawa — Filizofja.
- 10) „ „ Wanda — „ Konserwatorjum.

- 11) pp. Kałużna Jadwiga — Kraków Filozofja
- 12) „ Kałużny Witold — Kraków — Akademja Gór,
- 13) „ „ Jerzy — „ — Akademja Gór.
- 14) „ Konecka Krystyna — Warszawa — Szkoła Nauk Społecznych.
- 15) „ Kasperczyk Jan z Ostrów-Warszawa Chemja.
- 16) „ Lewandowska Halina — Kraków — Chemja.
- 17) „ Lewandowski Jerzy — Tczew — Szk. Morska.
- 18) „ Smosarska Halina — Warsz. Szk. Pielęg.
- 19) „ Trzaskówna Józefa — Kraków — Przyroda.
- 20) „ Wojewódzka Wanda — Warszawa. — Wyższa Szkoła Handlowa.
- 21) „ Wojciechowska Halina — Warsz. — Humanistyk.
- 22) „ Zaleska Wanda — Warszawa — Szkoła Nauk Społecznych.

Jak widzimy, poważny zastęp kształci się, by powiększyć kadry inteligencji polskiej.

Daj im, Boże, skończyć jaknajszczęśliwiej!

Szanujmy pracę nie tylko swoją, ale i cudzą.

Zagłębie Dąbrowskie szanuje pracą swoją, wysokie ma pojęcie o niej, często może nawet wyolbrzymia tę pracę — mówiąc — to wszystko — nasza praca — to z naszej pracy itd. na różne sposoby o tej rzeczy się mówi i deklamuje.

I zdawałoby się że w Zagłębiu praca ludzka ogólnie jest szanowana — nic podobnego.

Trochę tylko umiemy deklamować o swej własnej szanować pracy wogóle nie potrafimy.

Widocznie zamało jeszcze mamy kultury.

Bo proszę — czy to jest szanowanie pracy ludzkiej, jeżeli ktoś z pola uprawionego robi sobie drogę i idąc, jak się to mówi naprzetaj — niszczy wszystko przed sobą!

Czy taki człowiek szanuje pracę ludzką?

Nic podobnego — nie dorósł jeszcze do tego jeszcze jest barbarzyńcą.

A proszę? Czy to jest szanowanie pracy ludzkiej, kiedy wypuszczamy konie w pola, bez

żadnej opieki — i chodzą one nie tylko po łąkach, ale nawet po zbożu, po życie, po kartoflach.

Patrzę codziennie na takie obrazki i mówię w duchu — Co za barbarzyństwo, żeby nie szanować ludzkiej pracy — w czasach, kiedy tyle o tem mówimy, kiedy z chlubą oświadczamy, że jesteśmy pracownikami — a nie umiemy uszanować pracy.

A proszę? Czy to nie barbarzyństwo wdrzeć się do cudzego ogrodu i rozdzierać na połowę drzewa, które gospodarz od dłuższego czasu pielęgnował i cieszył się, że mu tak ładnie rosną. (Wypadek na Kazimierzu).

A o czem to świadczy — że w kamienicach w ogródkach nie można posiać lub posadzić jakiej smaczniejszej jarzynki — bo ogrodzenie połamię i wydrą wprost z ziemią,

A co? — kultura!

Oświata! Demokracja 20 wiek!

Niestety, trzeba powiedzieć: — Barbarzyństwem!

Nieposzanowanie p r a c y ludzkiej!

Demokracje Zachodu i prawdziwi demokraci mają najwyższy szacunek dla pracy — własnej cudzej.

A u nas? O własnej pracy mówimy aż do przesytu — a cudzą pracę — gdzie się da — to niszczymy.

Przypomniała mi się obec-

nie droga do Gołonoga przez „Florę.”

Droga wysadzona młode mi drzewami.

I otóż w pobliżu kopalni spostrzegłem, że może jakich 20—30 drzew w barbarzyński sposób połamane.

Ktoś przechodząc prowadził niszczycielską pracę.

I to nie jakieś nierozumne jeszcze dziecko, ale dorosły człowiek zwierzę bo drzewa dosyć wysokie, a łamane miały korony

Urywał im głowy.

Taki obrazek przy kopalni, a wiadomą jest rzeczą, że przyjeżdżają na kopalnię różne osoby z zagranicy, które wywożą niezbyt ciekawe pojęcie o kulturze naszego kraju.

To też najwyższy czas, żebyśmy się nauczyli szanować pracę cudzą — a wtedy dopiero powiemy — jesteśmy ludźmi uspołecznionymi demokratami!

W dniu 2-im czerwca r. b. odbyła się zabawa parkowa, urządzona przez T-wo Gimnastyczne „Sokół” w Niemcach, z której dochód przeznaczony był na zapomogi dla niezamożnych członków, wyjeżdżających na wystawę i zlot do Poznania.

Czysty dochód z zabawy, zawdzięczając zrozumieniu i poparciu miejscowego społeczeństwa, nie mniej i usilnej pracy członków i sympatyków, którzy zajęli się zorganizowaniem zabawy, przyniósł pokazną sumę **Zł. 1. 552. 83.**

Największą atrakcją zabawy były efektowne ćwiczenia sokolic i sokołów, które ogólnie się podobały. Należy mieć nadzieję, że publiczny pokaz dorobku Sokoła wpłynie jeszcze bardziej na ścisły kontakt organizacji ze społeczeństwem i zachęci wielu do wstąpienia w szeregi tej narodowej placówki, której dewizą jest hartować nie tylko ciało, ale i ducha.

Czyn obywatelsko-społeczny Stowarzyszeń Młodzieży.

Tegoroczny obchód Święta Narodowego 3-go maja w naszej okolicy wypadł ze wszelkich miar zadawalająco. Najważniejszą czynnością z okazji święta, a mianowicie sprzedaż nalepek i chorągiewek, oraz kwestę uliczną objęły i przeprowadziły zaproszone przez miejscowy Komitet Stowarzyszenia młodzieży żeńskiej i męskiej. Rezultat zbiórki na cele szkolnictwa był następujący:

1) Ze sprzedaży nadesłanych Komitetowi Obchodu przez Zarząd Koła Polskiej Macierzy Szkolnej w Maczkach nalepek, chorągiewek, etc. osiągnięto kwotę **Zł. 321.70**, którą przy liście z d. 18 maja r. b. Komitet odesłał temuż Zarządowi. —

2) Z kwesty ulicznej podług protokołu podpisanego przez kwestarzy, Zarząd Stowarzyszenia Młodzieży żeńskiej i członków sekcji finansowej Komitetu otrzymano ogółem **Zł. 249.67** z listy ofiar Nr. 60830 od Dy-

rekcji Warsz. T-wa „ 50.00
i czysty dochód z urzędzonej staraniem Komitetu tanecznej zabawy ludowej „ 52.25

Przychód ogólny **Zł. 351.92**

Kwota powyższa, stosownie do żądania powiatowego Komitetu obchodu 3-go maja przesłana została w dn. 18 maja do powiatowej Kasy Oszczędności na rachunek Polskiej Macierzy Szkolnej, zaś sprawozdanie Wydziałowi Wykonawczemu powiatowego Komitetu.

Że rezultaty wyżej wymienione wypadły tak zadawalająco zawdzięczać należy ochotnej i energicznej pracy druchów i druchów odydwu Stowarzyszeń z ich Zarządami na czele.

Podpisany jako przewodniczący sekcji finansowej Komitetu uważa za swój miły obowiązek złożyć Zarządom obydwu instytucji, oraz druchonom i druchom uczestniczącym w tem zbożnem dziele zbierania funduszy na cele oświatowe-serdeczne podziękowanie.

H. Radecki.

Jak to pięknie, że młodzież poraz pierwszy wystąpiła czynnie — i ubierała na cele oświatowe przeszło 600 zł. w d. 3 Maja. Ta działalność niech pogłębi w tobie — młodzieży droga — świadomość, że jesteś młodzieżą polską i to, co obchodzi cały kraj, całą Polskę, nie powinno być i Tobie, młodzieży obcem.

I nie będzie — mamy nadzieję!

Jakis „Fjołek“ przesłał do „Kroniki“ następujący miły wierszyk

Deszczyk.

Rozpadał się dziś deszczyk tak,

I pada cichuteńko . . .

Kryje się przed nim każdy ptak,

Pod belkę . . . pod maleńką . . .

Każdy się kryje przed deszczykiem

— Choć krzywdy on nie zrobi—

.Człowiek okrywa się płaszczkiem

A deszczyk: — pada . . . drobi . . .

Tylko kwiatuszki tęczobarwne,
Podniosły swe główeczki,
Takie śliczniutki i zabawne
Jak gwiazdki figlarczyki . . .

I ziemia też rozradowana,
Przepuszcza krople dżdżu:
I błogosławiąc z niebios Pana:
Układa się do snu . . .

I my Go za te chojne dary —
— W postaci deszczu majowego —
Chwalić winniśmy i ofiary . . .
Składać przed ołtarzami Jego!

Flotek.

Parafia — Porąbka
w dn. - 5 - 6 - 1929r.

Co ofiarowano do kościoła?

Dnia 16 maja rodz. Lorków z Grabocina ofiarowała do Kościoła:

- 1) 10 profitek na lichtarze.
- 2) 4 serwetki na stoliki

Robota ręczna, szydełkowa bardzo ładna.

Składam serdeczne „Bóg zapłać“

Podziękowanie.

Czcigodnemu ks. prob. J. Krzyżanowskiemu, ks. Jurczyńskiemu, pp. Niedbałom, za wykonane śpiewy, oraz wszystkim tym którzy oddali ostatnią posługę żonie mej śp. Marji, składam tą drogą serdeczne „Bóg zapłać“

A. Błaut.

Ostrowy, d. 31, 5, 1929 r.

Redakcja „Kroniki“ otrzymała następującą korespondencję.

Coś o pracy oświatowo-społecznej - jej kierunku znaczeniu i naszej obojętności.

Bardzo często na łamach prasy codziennej i okresowej pojawiają się artykuły i artykułiki o potrzebie prowadzenia u nas na terenie Zagłębia pracy apolitycznej, oświatowo-społecznej.

Rocznice śmierci od 15 do 30 czerwca.

Dnia 18 czerwca	śp. Michała Kasprzyka z Porąbki	Dnia 24 czerwca	śp. Marji Hanakowej z Juljusza
" 19 "	" Stanisława Sareckiego z Niemców	" 24 "	" Bolesława Wójcika vel Świercza z Kazimierza
" 22 "	" Marcjanny Knapowej z Kazimierza	" 25 "	" Franciszka Krzemienia z Porąbki
" 22 "	" Eleonory Stryjakówny z Porąbki	" 27 "	" Walerji Krausowej z Ostrów
" 23 "	" Anny Stelmachowej z Pekinu	" 28 "	" Marji Smułowej z Ostrów
" 24 "	" Katarzyny Ciurówny z Porąbki	" 29 "	" Janiny Bednarskiej z Zawodzia
" 24 "	" Augusta Dąbka z Niemców		

Niech odpoczywają w pokoju!

I słusznie. Praca, ta bowiem winna objąć swoim wpływem całe społeczeństwo Zagłębiowskie, a więc przeniknąć do rodziny, do wioski, do kolonji, do starszych, a w daleko większej mierze do pełnej życia młodzieży, która w tym, czy innym kierunku, zwykła przejawiać swą żywotną, naturalną energję.

Należy energję młodzieńczą. ten skarb życia, skierować na właściwe tory — użyć do celów szlachetnych.

Ale, chcąc otrzymać dobre wyniki, praca oświatowo-społeczna musi być prowadzona nie sporadycznie, lecz systematycznie, stale, musi się wcisnąć, że tak powiem, w tętno życia ludzkiego.

Tylko przez tak pomyślaną pracę pozbawiłoby się niejednego, a zwłaszcza młodzież wolnych, a najczęściej nieodpowiednio spędzonych chwil, a przez to wytrąciłoby się broń naszym wrogom, szerzącym wśród nieświadomego społeczeństwa, a głównie wśród latarni polskiej przyszłości naszego narodu — jad niezgody i trucizny moralnej przez wpajanie nienawiści klasowej i obiecywanie raj na ziemi

Tak ideową i pełną poświęcenia pracę oświatowo-społeczną prowadzą od roku nauczyciele z Pekinu: p. J. Górka i p. J. Szczerba, a z poza grona nauczycielskiego p. J. Smolarski na czele z kierownikiem szkoły powszechnej p. Władysławem Lewandowskim. Praca ta narazie prowadzona jest wśród dorastającej młodzieży, z okolicznych Kolonji i wiosek. Urządzane są odczyty z różnych dziedzin a przeważnie z dziedziny, o

Polsce, śpiewy chóralne, zorganizowane z pośród młodzieży, przedstawienia teatralne, wykonywane wcale dobrze przez zespół amatorów miejscowych i od czasu do czasu wycieczki krajoznawcze, przyrodnicze i rozrywkowe, tak niezbędne każdemu z nas, a tembardziej generacji. W wycieczkach młodzież wytrąca się z monotoni życiowej, odświeża się duchowo i fizycznie.

W dzień pracy z zamiłowaniem zabiera się do zajęcia, pełna wesela, życia, energii i wiary w dobre jutro. Młodzież biorąca udział w pracy oświatowej, jest zadowolona z życia; jest przychylnie usposobiona do warsztatu pracy i kultury, jest produktywna

Jaż takiej młodzieży wypełniona jest myślą o pracy nad sobą, w celu podniesienia dobrobytu własnego i rodziny, a przez to przysporzenia dobrobytu krajowi i państwu.

Jak widzimy praca oświatowo-społeczna jest fundamentem. dla moralnego, gospodarczego, i politycznego rozwoju narodu i państwa.

Praca oświatowa na terenie szkoły pekińskiej zarysowuje się niezłe. Zaczyna zataczać coraz szersze kręgi.

Młodzież garnie się do kół oświatowych jak p. zczoly do ula. Ale, niestety, nie wszystka.

Wierzyć trzeba, że w wir pracy oświatowo-społecznej można wciągnąć całe legjony starszego i młodszego społeczeństwa. Od kogóż więc zapyta niejednego, zależy uruchomienie *machiny* oświatowo-społecznej? Odpowiem, że tylko

od nas, światlejszych. Nie wystarczy tutaj teoria, stale przez nas powtarzana, ale czyn i to nienadzwyczajny.

Jak każdy z nas, starszych, to tembardziej młodzież za swą pracę żąda nagrody. Młodzież szuka tej nagrody u starszego społeczeństwa przez interesowanie się nią i jej nauką.

Pod tym względem jesteśmy za obojętni. Może dla tego, że młodzież, żądająca nagrody w tej czy innej formie, idzie przez to ścieżkami starszego społeczeństwa, i starsze społeczeństwo anuluje wszelkie nagrody, a raczej każe ich szukać we własnym zadowoleniu, hołdując nowym prądem: „Nauka dla nauki, praca dla pracy”

Ostatni system nagrody jest piękny, ale można być zastosowany tylko na zachodzie, gdzie naród kulturalnie wyżej postawiony, niż my.

U nas natomiast do pewnego czasu musimy pozostać przy starym systemie nagradzania i otrzymywania nagród.

Jeżeli więc należyte rozwinięcie na naszym terenie pracy oświatowo-kulturalno-społecznej, tak ważnej w życiu narodu wogóle, a zwłaszcza w ostatnich czasach, zależy od naszego zainteresowania się i wglądania w działalność młodzieży i starszych, to wszyscy, poczynawszy od góry do dołu, postanówmy popierać wszelkiego rodzaju wysiłki młodzieży i starszych w kołach i Stowarzyszeniach oświatowych, a przez to przyczynimy się do stworzenia dobrobytu i potęgi narodu i państwa.

Obserwator.

Cena pojedynczego numeru 10 gr., z przesyłką pocztową 15 gr.

Redaktor ks. prob. Józef Krzyżanowski
p. Kazimierz. k. Strzemieszyc.

Wydawca ks. p. rob. Józef Krzyżanowski.

Druk. „Nakładowa“ Będzin, Kościuszki 20.